

Dosarul nr. 2ra-101/22
2-19199614-01-2ra-26012022

Prima instanță: (Judecătoria Edineț, sediul Central) E. Pșenița
Instanța de apel: (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Î N C H E I E R E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Banca Comercială
”Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca
Comercială ”Moldova-Agroindbank” Societate pe Acțiuni împotriva Ilonei
Calimagaev cu privire la încasarea penalității,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 septembrie 2021,

c o n s t a ț ă :

La 16 decembrie 2019, BC ”Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de
chemare în judecată împotriva Ilonei Calimagaev cu privire la încasarea penalității.

În motivarea acțiunii, BC ”Moldova-Agroindbank” SA a menționat că în
temeiul contractului de credit nr.S15177/791 din 15 mai 2015, a acordat pârâtei un
credit în sumă de 29 988 de lei, cu termenul-limită de rambursare la 08 mai 2020.

Reclamantul a invocat că, pârâta nu și-a onorat obligațiile contractuale
privind rambursarea creditului obținut, motiv pentru care BC „Moldova-
Agroindbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată cu privire la
încasarea datoriei.

Astfel, prin hotărârea Judecătoria Edineț din 05 martie 2018, a fost încasată
de la Calimagaev Ilona în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria în
sumă de 17 410,25 de lei.

Reclamantul a relevat că ulterior, documentul executoriu emis în temeiul
hotărârii judecătorești, a fost expediat executorului judecătoresc Chișca Veaceslav
spre executare silită, care a fost executat integral, însă din momentul adresării
BC „Moldova-Agroindbank” SA în instanța de judecată privind emiterea hotărârii
judecătorești în vederea încasării datoriei și pînă în momentul achitării acesteia,

debitorului i se calcula penalitate de întârziere pentru utilizarea creditului, conform prevederilor contractuale, care a constituit suma de 3000 de lei.

De asemenea, a specificat că potrivit pct. 2.5.2. din contractul de credit, în cazul neonorării de către debitor a obligațiilor asumate de achitare a creditului, dobânzii și a altor plăți în termenele și sumele stabilite conform pct. 2.5.1. din contract, sumele respective se vor considera restante și la aceste sume se va calcula începând cu prima zi a restanței și pînă în ziua achitării integrale a ei și se va percepe o penalitate de întârziere cu 5% mai mare decât rata dobânzii la creditul în termen prevăzută în punctul 2.4. din prezentul contract.

Deci, a invocat că, în cazul în care contractul nu este reziliat, Banca are dreptul să solicite încasarea dobânzilor în limitele creditului acordat pînă la data achitării acestuia.

În acest sens, în adresa pârâtei au fost expediate cereri de soluționare prealabilă, prin care i-au fost comunicate pretențiile BC „Moldova-Agroindbank” SA și posibilitatea de a achita datoria în termen de 7 zile calendaristice, însă cererile adresate au rămas fără răspuns.

BC „Moldova-Agroindbank” SA a solicitat încasarea de la Calimagaev Ilona a sumei de 3000 lei cu titlu de datorie și suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Central din 17 februarie 2020, a fost admisă acțiunea depusă de către BC „Moldova-Agroindbank” SA și s-a încasat de la Calimagaev Ilona în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA suma de 3 000 lei cu titlu de penalitate de întârziere aferentă contractului de credit și suma de 270 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 octombrie 2020, a fost respins apelul declarat de către Calimagaev Ilona, reprezentată de către avocatul Gubceac Dumitru și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 mai 2021, s-a admis recursul declarat de Calimagaev Ilona, reprezentată de avocatul Gubceac Dumitru, s-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 08 octombrie 2020 și s-a restituit cauza la rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 septembrie 2021, s-a admis apelul declarat de Calimagaev Ilona, reprezentată de avocatul Gubceac Dumitru, s-a casat integral hotărârea Judecătoriai Edineț, sediul Central din 17 februarie 2020 și s-a dispus încetarea procesului.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut că din cauza admiterii restanței la rambursarea creditului, prin hotărârea Judecătoria Edineț din 05 martie 2018, a fost încasată de la Calimagaev Ilona în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria în sumă de 17 410,25 de lei.

Hotărârea în cauză, devenind definitivă și irevocabilă prin neatacare, a fost transmisă spre executare executorului judecătoresc Chișca Veaceslav și în urma acțiunilor de executare silită, la 21 august 2018, documentul executoriu a fost executat integral.

Instanța de apel a stabilit că creditorul BC „Moldova-Agroindbank” SA, în prezenta acțiune, solicită încasarea sumei de 3000 lei în temeiul pct.2.5.2 din contractul de credit nr.S15177/791 din 15 mai 2015, care prevede că: ”în cazul neonorării de către Debitor a obligațiilor asumate de achitare a Creditului și

dobânzii aferente în termenele și sumele stabilite conform subpunctului 2.5.1 al prezentului contract, sumele respective se consideră restante și la aceste sume, până la achitarea lor completă, se va calcula o penalitate de întârziere conform subpunctului 2.4.2 al prezentului contract”.

La fel, instanța de apel a concluzionat că suma solicitată de 3 000 lei constituie penalitate de întârziere calculată de creditor până la executarea deplină a obligației, concluzie ce rezultă și din referința la apel formulată de intimat.

Reieșind din prevederile pct.2.5.2 din contractul de credit nr.S15177/791 din 15 mai 2015, instanța de apel a stabilit că obiectul juridic litigios îl constituie încasarea penalității ca rezultat al neexecutării în termenul și modul stabilit a obligațiilor de rambursare a creditului, calculat până la executarea deplină a obligației.

Deci, instanța de apel a reținut că calcularea dobânzilor, penalităților și altor sume rezultate din întârzierea executării unei hotărâri judecătorești, la cererea creditorului, este de competența exclusivă a executorului judecătoresc și nu este prerogativa instanțelor judecătorești.

Deci, cererea de chemare în judecată depusă de BC ”Moldova-Agroindbank” SA împotriva Ilonei Calimagaev cu privire la încasarea penalității nu urmează a fi examinată în procedură civilă, deoarece penalitatea vizează perioada de după emiterea hotărârii judecătorești și se raportează obligațiilor care deja au constituit obiectul unui litigiu judiciar civil.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că problema încasării plăților de întârziere apărute după emiterea hotărârii judecătorești de încasare silită a unei datorii, urma a fi soluționată prin depunerea unei cereri la executorul judecătoresc, drept de care creditorul nu s-a folosit.

La 30 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, BC ”Moldova-Agroindbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul BC ”Moldova-Agroindbank” SA, în motivarea recursului a invocat că rambursarea creditului de către debitor cu întârziere și în rate determină creditorul la continuarea procedurii de recuperare a debitului restant, astfel că, în această situație debitorul datorează nu numai sumele prevăzute în dispozitivul hotărârii rămasă definitivă, dar și dobânzile pentru sumele stabilite definitiv și până la achitarea totală, ceea ce determină intentarea unei acțiuni separate având acest obiect, neputându-se invoca autoritatea lucrului judecat, chiar dacă ambele acțiuni au la bază același contract de credit.

Astfel, recurentul a specificat că în cazul când contractul nu este reziliat, Banca are dreptul să solicite încasarea dobânzilor în limitele creditului acordat până la data achitării creditului.

Deci, debitorul Calimagaev Ilona datorează nu numai sumele prevăzute în dispozitivul hotărârii rămasă definitivă, dar și penalitatea de întârziere pentru utilizarea creditului.

La 26 ianuarie 2022, instanța de recurs a expediat în adresa intimetei copia recursului, însă plicul a fost restituit cu mențiunea ”plecat” (f.d. 189-190).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 07 septembrie 2021, iar la 24 noiembrie 2021, recurentul a recepționat decizia motivată a instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 169).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 30 decembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de BC "Moldova-Agroindbank" SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Banca Comercială "Moldova-Agroindbank" Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh